

Temat: Otrzymywanie i hydroliza estrów.

Doświadczenie 1. (3p) Otrzymywanie octanu etylu.

Do dwóch probówek wlej po 2cm^3 alkoholu etylowego i po 2cm^3 bezwodnego kwasu octowego. Do pierwszej z nich dodaj ponadto kroplami około $0,5\text{cm}^3$ stężonego kwasu siarkowego(VI), mieszając cały czas jej zawartość. Obie probówki wstaw na około 10 minut do łaźni wodnej o temp. 80°C . Zawartość każdej z probówek wylej do oddzielnych zlewek zawierających po 10cm^3 wody. Porównaj wyniki obu prób. Zapisz obserwacje wnioski i równanie zachodzącej reakcji uwzględniając warunki reakcji.

Obserwacje: .....

.....

Wnioski: .....

.....

Równanie reakcji: .....

Doświadczenie 2. (4p) Badanie reakcji octanu etylu z rozcieńczonymi roztworami kwasów i zasad.

Do jednej probówki wlej około 2cm^3 wody destylowanej, do drugiej 2cm^3 5% roztworu H_2SO_4 , do trzeciej 2cm^3 5% roztworu NaOH. Do każdej z nich dodaj po 10 kropli octanu etylu i ogrzewaj w łaźni wodnej w temp. 80°C . Sprawdź zapach w każdej z probówek. Zapisz obserwacje, wnioski i równania reakcji w formie cząsteczkowej uwzględniając warunki reakcji.

Obserwacje: .....

.....

.....

Wnioski: .....

.....

Równania reakcji: .....

.....

Doświadczenie 3. (4p) Hydroliza zasadowa (zmydlanie) tłuszczu .

W kolbie okrągłodennej umieść 2g margaryny, smalcu lub łożu, dodaj 5cm^3 20% roztworu NaOH i 1cm^3 etanolu. Całość ogrzewaj do wrzenia przez 10 minut, mieszając co pewien czas a następnie ochłódź do temperatury pokojowej. Pobierz łopatką niewielką ilość substancji znajdującej się na powierzchni, wprowadź do probówki zawierającej około 5cm^3 wody i wstrząśnij przez chwilę. Zapisz równanie reakcji w postaci cząsteczkowej zachodzącej w kolbie. Wyjaśnij przyczynę obserwowanego zjawiska w probówce.

Obserwacje: .....

.....

.....

Wnioski: .....

.....

Wyjaśnienie: .....

.....

.....
.....

Równanie reakcji: .....

Zadanie 1. (2p)

Oblicz, ile moli octanu etylu powstanie po ustaleniu się stanu równowagi reakcji jednego mola kwasu octowego z jednym molem etanolu, jeżeli wiadomo, że stała równowagi reakcji jest równa 2.

Zadanie 2. (2p)

Liczba zmydlania nazywamy liczbę miligramów KOH potrzebną do zmydlenia 1g tłuszczu. Oblicz liczbę zmydlania tristéarynianu glicerolu.